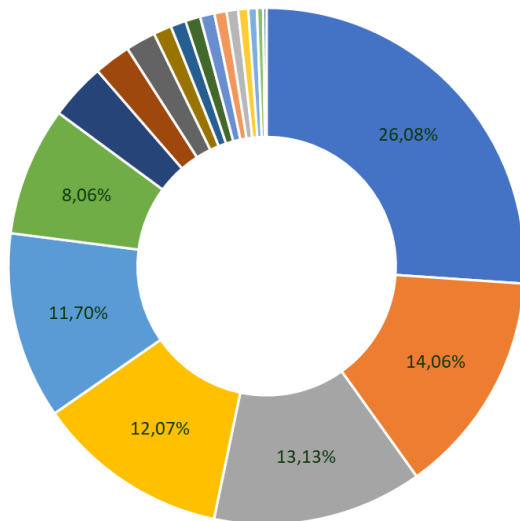

Ringerike kommune

Møte i formannskapet 22. februar 2022

Eierstyring

Eiere

- Drammen
- Asker
- Lier
- Kongsberg
- Ringerike
- Øvre Eiker
- Modum
- Sigdal
- Hole
- Flesberg
- Ål
- Hol
- Gol
- Krødsherad
- Nes
- Røllag
- Nore og Uvdal
- Hemsedal
- Flå

Valgkomité

05/2019 VALG AV VALGKOMITE

Vedtak:

Generalforsamlingen for Vardar AS vedtar at valgkomiteen skal bestå av:

Ordfører i Drammen kommune, Monica Myrvold Berg
 Ordfører i Kongsberg kommune, Kari Anne Sand
 Ordfører i Asker kommune, Lene Conradi
 Varaordfører i Ringerike kommune, Dag Erik Henaug
 Ordfører i Gol kommune, Heidi Granli

Administrativt arbeidsutvalg

Eierstyring

**VEDEKTER FOR
VARDAR AS**
Gjeldende fra 18.08.2020

§ 1 Selskaps navn
Selskaps navn er Vardar AS

§ 2 Selskaps formål
Selskaps formål er:

- å investere i virksomheter utfyllende virksomheter
- å investere i andre selskaper kompetanseoppbygging
- Produksjon av elektrisitet

§ 3 Forretningskontor
Selskaps forretningskontor er i Drammen

§ 4 Selskaps aksjekapital
Aksjekapitalen er NOK 265.872.680, fordelt på 49054 aksjer pålydende NOK 5420.

§ 5 Selskaps styre og ledelse
Styret består av inntil 5 medlemmer. Generalforsamlingen velger styrets leder og administrerende direktør. Styret er beslutningsdyktig når 3/5-deltledelsen er til stede. Styrets beslutninger treffes med minst tre stemmer for gyldig beslutning (nestleders stemme utslag). Forvaltningen av selskaps anliggender styret ansetter og eventuelt avskjedsetter.

Aksjonæravtale 18.09.20

1 Partene
Denne aksjonæravtalen er inngått mellom kommunene Aker, Drammen, Kongsvinger, Ringsaker, Hole, Hol, Ål, Gol, Hemsedal, Nes, Få, Sigdal, Kradsheia, Modum, Øvre Elker, Lier, Flesberg, Rollag og Nore og Uvdal (Kommunene).

2 Bakgrunn
2.1 Energiforsyningen i Buskerud-regionen er historisk bygget opp i et samarbeid mellom kommunene og tidligere Buskerud Fylkeskommune (BFK).
Verdiene som er bygget opp på BFKs hånd er for en stor del finansiert gjennom Buskerudbefolkningens historiske kraftkøp. Disse verdiene ligger i dag i det all vesentlige i holdingselskapet Vardar AS.
For å sikre at BFKs verdier kommer befolkningen i Buskerud til gode, ble 99 % av aksjene (B-aksjer) i Vardar overført til kommunene i 2005. Fra 2020 er Vardar AS eiet 100 % av kommunene.
BFK har i sitt eierskap valgt en eierstrategi som har til formål å sikre og videreutvikle disse verdiene. Fortsett eierskap til energiforsyningen skal forblir minst like økonomisk attraktivt som salg/realisering. Et fokusert eierskap i forhold til finansielle og industrielle utfordringer energibransjen står ovenfor, samt målrettet arbeid for å realisere drifts- og kompetansesmessige samordningsvinster i bransjen, er sentrale elementer i denne sammenheng. Som et ledd i denne utvikling inngikk BFK i Vardar i 1999/2000 et forpliktende samarbeid med Drammen kommune om å samordne egne aksjefletter innen kraftforsyningen i den gang Energiselskapet Buskerud (EB), nå Glitre Energi AS. Senere har Kongsvinger kommune og tidligere Nedre Elker kommune inngått i samarbeidet ved å integrere sine everk i samme konsernstruktur.
Kommunene har i tillegg til eierskap i Vardar, i varierende grad og omfang, eierskap i tilsvarende virksomheter.
2.2 Formålet med denne aksjonæravtalen er å fastlegge en eiermessig plattform for videreutviklingen av Vardar, samt regulere partenes rettigheter og plikter som aksjonærer i selskapet.
2.3 Vardar har på tidspunkt for inngåelse av denne avtalen en aksjekapital på NOK 265.872.680 fordelt på 49054 aksjer pålydende NOK 5420.
Vedlegg 1: Selskaps vedtekter fra 18.8.2020
Vedlegg 2: Aksjefordeling

3 Utvikling og eierstrategi
3.1 Basen for Vardar er eierskap innenfor områdene tradisjonell energiforsyning og fornybar energi. Vardars strategiske mål er å sikre og videreutvikle disse verdiene i et langsiktig perspektiv.

- Sikre og utvikle verdier i tradisjonell energiforsyning
- Støtte og videreutvikle Glitre Energi i tråd med aksjonæravtale med Drammen kommune
- Utvikle annen fornybar energi alene eller gjennom partnerskap
- Maksimere verdier gjennom verdiøkning og utbytte
- Mål om 50 % utbytte
- Arbeid med **ny eierstrategi** for kommunene iverksettes av administrativ arbeidsgruppe etter avklaring av fusjon Agder Energi og Glitre Energi. Ny eierstrategi vil supplere selskapsvedtektene og aksjonæravtalen som styringsverktøy for kommunene.

Styring og mål

Vardars styre

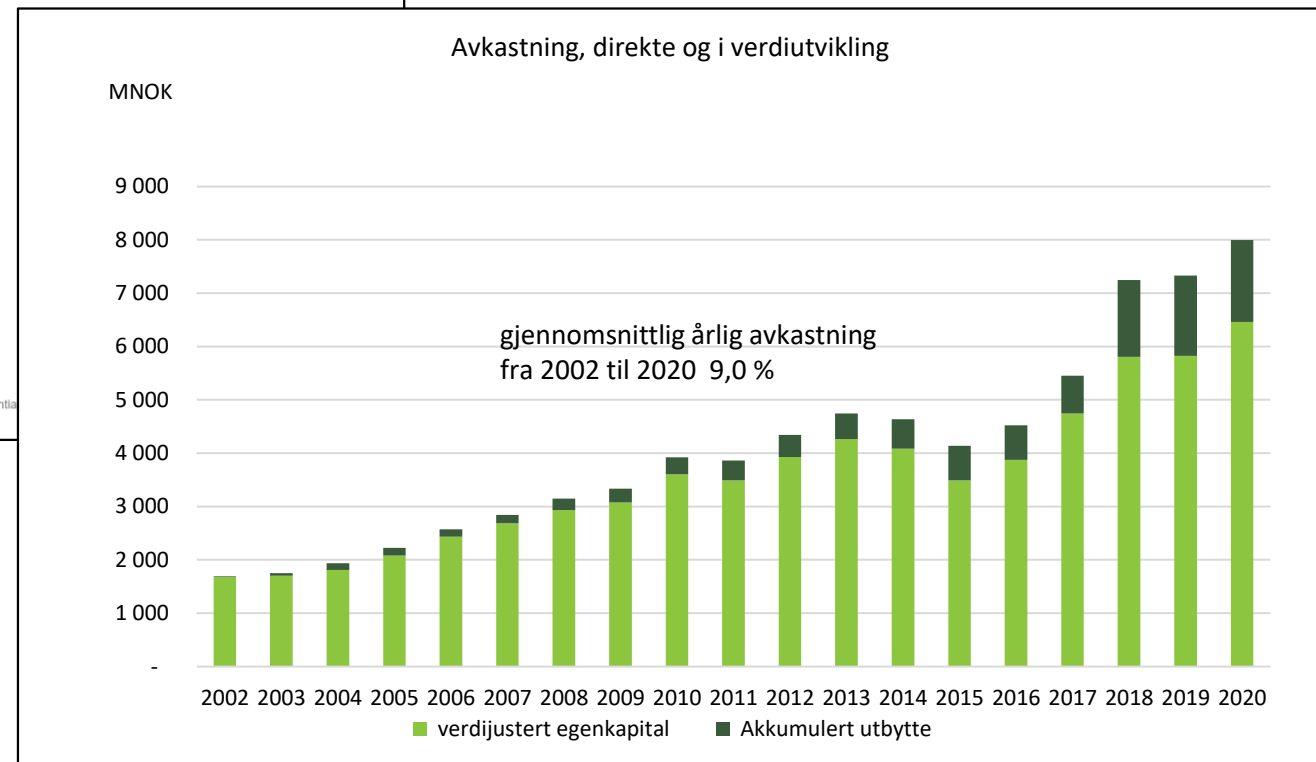
- Roar Flåthen
Styreleder
- Ingvild Myhre
- Kristin Ourom
- Johnny Skoglund
- Knut Oscar Fleten

Konfidensielt
Vedtatt av styret den 08.11.2019

Strategiplan 2020 – 2025

Confidential

Kraftproduksjon

Norge del av nordisk og europeisk marked

Fysiske kapasiteter i markedet (kilde Nordpool)

Vannkraft

- Krav offentlig eierskap > 2/3
- Grunnrenteskatt 37 %
- Spesifikke konsesjonsvilkår

Vindkraft på land

- Ikke krav til eierskap
- Ikke grunnrenteskatt
- Spesifikke konsesjonsvilkår

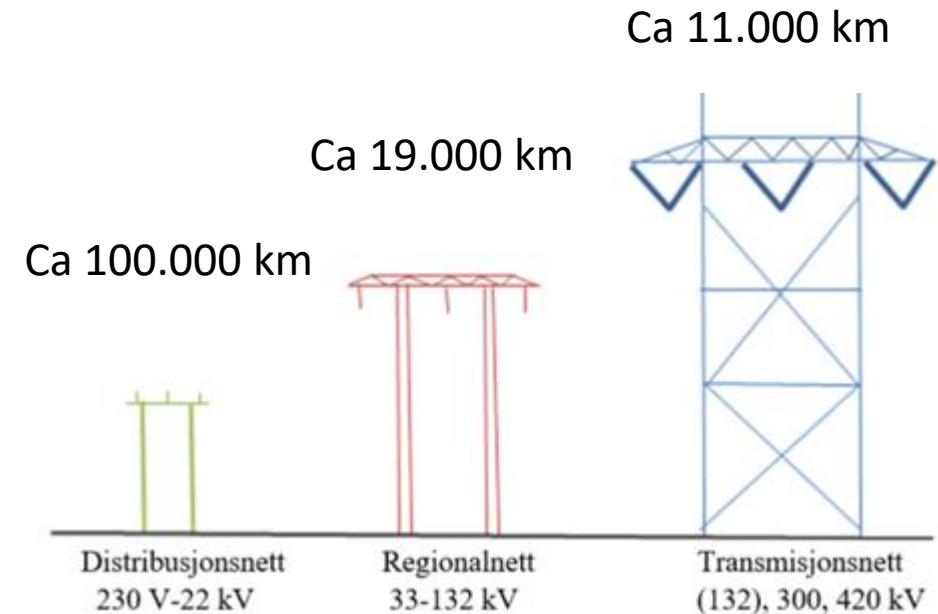
	SE	DK	NO	FI	EE	LT	LV	Total
PRODUKSJON	24 084	5 481	22 130	8 462	1 236	374	1 174	62 941
☢ Kjernekraft	6 983	-	-	2 799	-	-	-	9 782
💧 Vann	9 298	-	18 911	1 741	-	25	332	30 306
🔥 Varme	1 711	2 161	77	3 564	1 147	82	734	9 476
🌬 Vind	5 622	3 320	3 141	275	89	178	11	12 638
? Annet	470	-	-	83	-	89	97	739
FORBRUK	20 691	5 024	17 906	11 316	1 169	1 810	1 012	58 927
NETTO UTVEKSLING	-3 393	-458	-4 224	2 854	-67	1 436	-162	-4 014

14.12.2021 19:58

Faktisk produksjon og forbruk i markedet 14. des kl 19.58 (kilde Statnett)

Nettvirksomhet i Norge

- Naturlig monopol
 - NVE regulerer inntekter
 - NVE regulerer oppgaver
- Ingen krav til eierskap
- Ingen særskatter
- Lønnsomhet
 - NVE rente 5 % i 2021
 - Justering for effektivitet ift andre

Strømsalg

 FORBRUKERRÅDET MENY

Ingen bedring for norske strømkunder

Fire av ti sier fortsatt de er blitt lurt når de inngikk strømavtale. Det haster å følge opp Stortingets tiltak for et mer forbrukervennlig strømmarked, mener Forbrukerrådet. [Les mer her](#)

Sjekk strømprisene

Hvilken kommune bor du i?

Drammen

Hva er ditt årlige strømforbruk?
(Sjekk strømregningen din)

10000 kwh

Beregn basert på boligen din

Sjekk prisene

Spotpris Fastpris Andre avtaler (ikke anbefalt)

Spotpris er historisk sett den mest lønnsomme avtaleformen. Prisgarantien gjelder selskapets påslag og faste beløp. I tillegg betaler du for «spotprisen» på strømmen. Denne varierer hele tiden og fastsettes av kraftbørsen Nord Pool. [Les mer](#)

Søk strømselskap Avansert søk

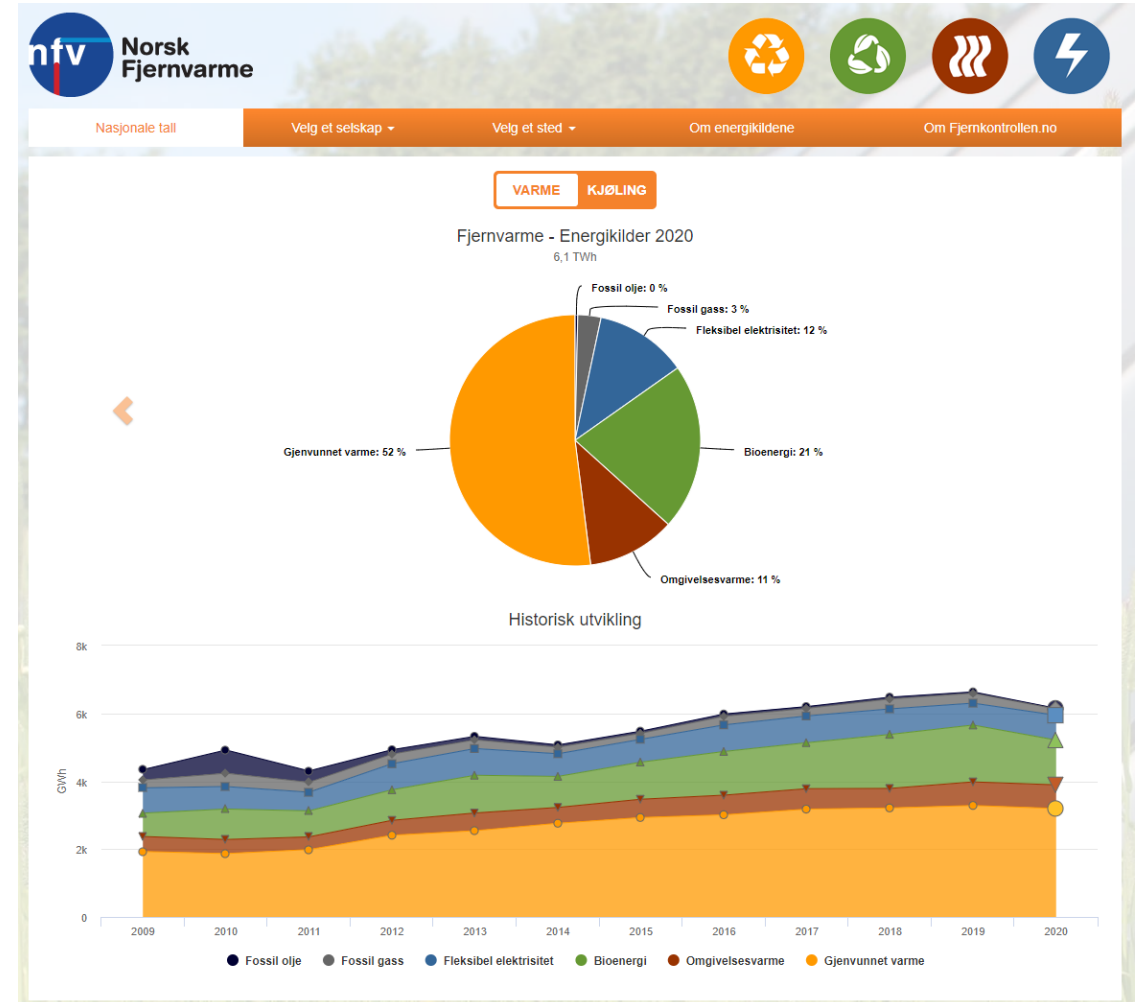
Prisgaranti mer enn 12 måneder

Strømavtale	 Antall måneder prisen er garantert	Beregnet månedspris
-------------	--	---

- Krever omsetningskonsesjon fra NVE
- Kjøper i engros-marked
- Selger til private, bedrifter og offentlig virksomhet
- Ingen eierkrav
- Ingen særskatter
- Sterk konkurranse

Fjernvarme

- Krever konsesjon fra NVE > 10 MW
- Investeringsstøtte fra Enova
- Pris skal være lavere enn oppvarming med strøm
- Prosjektspesifikke forhold
 - Varmekilde
 - Etterspørsel etter varme i nærhet av varmekilde

Vardars virksomheter

- **Eier og utvikler** virksomheter innen fornybar energi

Glitre Energi AS

Vardar eier 50 % og daglig leder i Vardar er styremedlem

- Integreert regionalt kraftkonsern
 - 2,6 TWh kraftproduksjon 74 ansatte
 - 95.000 nettkunder, 109 ansatte
 - Strømsalg, 29 ansatte
 - Viken Fiber, 26,6 %
 - Nettpartner 40 %
 - Drammen Fjernvarme 50 %
 - Zephyr AS 25 %
- Ekstern verdivurdering av egenkapitalen i 2019 på 9,5 mrd
- Største eiendel for Vardar

OM GLITRE ENERGI

Konsernledelsen

Pål Skjæggestad
konsernsjef

Margrethe Smith
konserndirektør strategi og virksomhetsstyring/CFO

Tore Morten Wetterhus
konserndirektør infrastruktur

Erik Andersen
konserndirektør produksjon

Jan Vidar Thoresen
konserndirektør marked

Cathrin Bretzeg
Konserndirektør HR,
kommunikasjon og bærekraft

Vardars Vannkraft

- 2/7 av Usta og Nes kraftverk
- Driftes av Hafslund E-CO
- Ca 700 GWh Vardars andel
- Vardar forvalter kraften i markedet
- Risikostyring
 - Kraftpriser og volum
 - Valuta
- Oppgradering av Usta 2019-2021
 - Totalt ca 150 MNOK, Vardar ca 45 MNOK
 - Ca 17 nye GWh

Årsproduksjon 1521 GWh	Byggeår 1967
Fallhøyde 285 meter	Installert effekt 4x62,5 MW

Årsproduksjon 920 GWh	Byggeår 1965
Fallhøyde 540 meter	Installert effekt 2x102 MW

Vardars Boreas

Produksjonsanlegg i Norge, siden 2001

Mehuken vindkraftverk

Kinn kommune i Vestland

Mehuken vindkraftverk ligger i Kinn kommune i Vestland fylke. Da vindkraftverket åpnet i 2001 var den Norges største med fem turbiner. Vindkraftverket har senere blitt utvidet til 11 turbiner med en årsproduksjon på 74 GWh. Anlegget eies av Kvalheim Kraft DA som eies av kraftselskapene Vardar og Østfold Energi.

Antall turbiner	Installert effekt	Årlig produksjon	Kan forsyne strøm til
11 stk.	25,3 MW	74 GWh	4625 eneboliger årlig

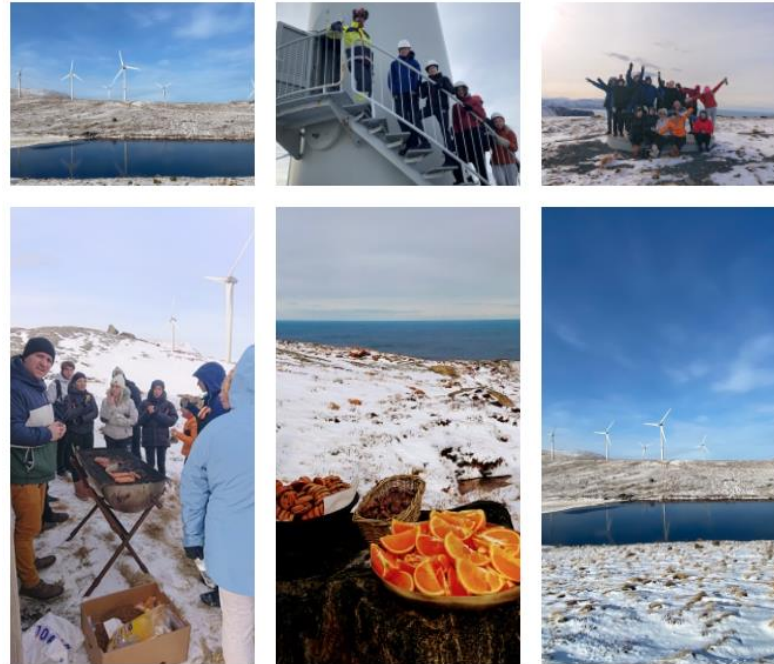
Joakim
Egeberg
Driftsleder

☎ 950 16
336
✉ je@zep
hyr.no

50 % eier i Kvalheim Kraft DA

2 styremedlemmer fra Vardar i selskapet

Vågsøy kommune (nå Kinn) svært positive hele veien

Klasse 10c fra
Vågsøy
ungdomsskole på
besøk i 2020

Vardar Boreas

Produksjonsanlegg i Sverige, Vardar eier og driver 100 %

- Gunstige rammevilkår elsertifikater, skatt og avskrivninger
- Prisområde SE4 i Sverige med kraftunderskudd
- 100 % Kiaby vindpark i Skåne
 - 6 MW
 - 13 GWh
 - I drift 2011
- 100 % Røgle vindpark i Skåne
 - 23 MW
 - 56 GWh
 - I drift 2016

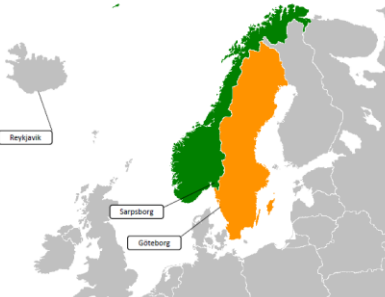
Vardar Boreas

Prosjektutvikling gjennom 25 % eierskap i Zephyr AS

- Vardar aktiv i vindkraft siden 2001
- Vardar er aktive i styre og prosjekter i Zephyr
- Utvikler prosjekter innenfor gjeldende rammevilkår sammen med med lokale interesser.
- Akkumulerte resultater 290 MNOK
- Utbytter tom 2021 på 200 MNOK
- «IRR» på 24 % over siste 14 år
- Vekst og muligheter i Sverige og på Island
- Uavklart konsesjonssystem i Norge
- Sterke og ulike meninger om vindkraft, økt lokal medbestemmelse.

Zephyr – wind power since 2006

- Wind power developer established in Norway since 2006
- Our business model is to develop, construct and operate wind farms
- Developed and built 700 MW of wind power plants
- Office in Sarpsborg (HQ Norway), Oslo, Gothenburg and Reykjavik
- Owned by public utilities (see below)

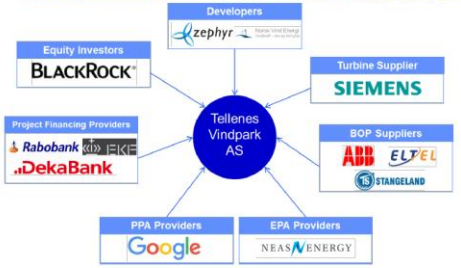

50%

25%

25%

Tellenes Transaction parties

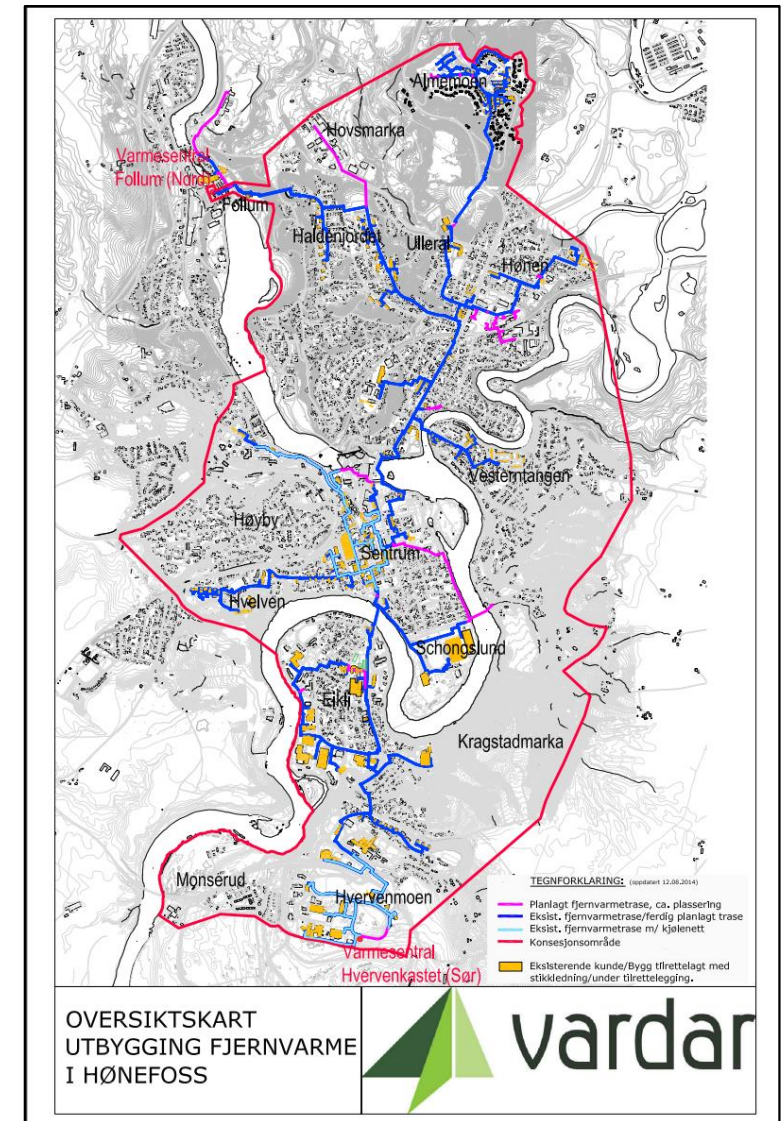

- 168 MW – 50 turbines
- Siemens SWT-3,0DD-113m
- Production 550 GWh
- 35 km of roads
- 40 km of underground cables
- 9 km over-head lines
- Construction period of 14 months

Vardar Varme

Vardar eier 100 %

- Fjernvarme i Hønefoss og på Vestfossen
- Kan produsere varme to steder;
 - Hvervenmoen
 - 7,7 MW bio
 - 7 MW oljekjel
 - 10 MW oljekjel
 - 1,2 MW elkjel
 - Follum MBK
 - MBK 35 MW
 - Elkjel 20 MW
- Omsetning ca 50 GWh

Follum

Utviklingsmuligheter med biokull og andre prosjekter inne på industriområdet

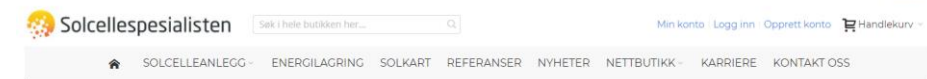
- Vardar Varme og VOW Green Metals
 - Vardar Varme kjøper brensel
 - Skifter fra flis til biogass
 - VGM bruker flis til å lage biokull og biogass/bioolje
 - Vardar Varme selger varme
 - Varme til bygg
 - Varme til tørking

- Vardar Varme og Treklyngen
 - Vardar eier og driver varmesentral
 - Vardar leverer damp og varme på området
 - Treklyngen eier og driver industriområdet

Solcellespesialisten AS

Vardar eier 26 %, Vardar har to styrerepresentanter

- Solkraft vil utgjøre en større del av markedet fremover
- Økt attraktivitet i solkraft
 - Solkraft på tak til eget bruk
 - Solkraft til levering i strømnettet
- Norges største EPC aktør
- Lang erfaring og god kompetanse
- Sterk vekst i markedet
- Sterk vekst i selskapet

Sunly

Vardar eier +10 %

Together we power the future
Sunly fuels the Baltics & Poland with renewable energies

Our goal for 2030 Our pipeline today
7.2 GW **4.7 GW**

What's our strategy to achieve it?

Sunly's projects

4.7 GW Pipeline
in development:

2500 MW Onshore wind	1900 MW Offshore wind	300 MW Solar
-------------------------	--------------------------	-----------------

Assets

131 MW Solar parks:

33 MW Operational	98 MW In construction
----------------------	--------------------------

Legend:
• Solar parks
• Offshore wind farms
• Onshore wind farms

- Vardar bygget opp og solgte i 2018 Nelja Energia
 - EV 489 MEUR
 - Muliggjorde utbytte til fylket på 740 mnok i 2018
- Samme nøkkelpersoner som i tidligere samarbeid
- Større finansiell fleksibilitet, minoritet i stedet for majoritetseier
- Attraktive rammevilkår og partner
 - Samme kraftmarked, høyere priser, bedre støttesystemer,
 - Sterkere markedsvekst, sterk markedsposisjon og organisasjon

Hypertermics AS

Vardar eier ca 20 %

- Teknologi for biogass
- Verdiskaping for kunden
 - Økt biogassproduksjon i anlegg
 - Bedre effektivitet i nye anlegg
 - Effektiv utnyttelse av biomasser
- Input:
 - Matavfall, kloakkslam, avfall fiskeindustri mm
- Output:
 - Biogass eller protein
- Mål med eierskap
 - Verdiutvikling av posisjonen

Økonomi

- Hva vi **eier fornybare eiendeler** for 3,5 mrd (virkelig verdi ca 8 mrd)
- Vi er finansiert med
 - Egenkapital 1,8 mnok
 - Gjeld 1,7 mnok
- Langsiktig finansiering
 - Ansvarlig lån 507 mnok
 - Obligasjonslån 440 mnok
 - Banklån 400 mnok
- Strategiske mål
 - Vekst > 0
 - Konkurransedyktig lønnsomhet
 - Utbytte 50 %
 - Diversifisert portefølje
 - Moderat risiko
- Tiltak for å realisere strategiske mål
 - Allokere kapital
 - Løpende forbedringer i virksomhetene
 - Risikostyring